మేడ వేసి చూడు

కథా ప్రారంభం

మెట్టు 1 - ఉత్సాహం

మెట్టు 2 - నిరాశ - నిస్పృహ

మెట్టు 3 - భయం

మెట్టు 4 - నిందారోహణ

మెట్టు 5 - అమాయకుల శిక్షణ

మెట్టు 6 - అపాత్రాభూషణ

కథా ప్రారంభం

శకుంతలకి నిర్వాకం చెయ్యాలన్న కోర్కె దయ్యంలా పట్టుకొంది.

"అదేమిటే పందెం వెయ్యకుండా అట్లా కూర్చుండిపోయావు" అని అడిగింది శకుంతలకి అత్తగారైన శారదమ్మకి అత్తగారైన శాంతమ్మ.

శకుంతల జవాబు చెప్పలేదు.

"దబ్బున నాలుగు వేసి నీ జోడీతో మీ అత్తగారి జోడీ చంపు" అని శాంతమ్మ తొందరపెట్టింది మళ్లీ శకుంతల్ని. నిజానికి శకుంతల రెండు వేస్తే శాంతమ్మ జోడీ చస్తుంది. శకుంతల ఆ పని చెయ్యటం శాంతమ్మ కిష్టంలేదు.

శాంతమ్మ శకుంతల దృష్టిని తన జోడీ మీద కేంద్రీకరించడానికి చేసే ప్రయత్నం శారదమ్మకి నచ్చలేదు. అయితే ఆవిడ తన అత్తగారు అన్నంత సూటిగా అనలేదు. అందుకని -

"శకుంతల నా జోడీ చంపితే ఆ పైన ఆ వెనకాతలే ఉండి మీరు రెండు వేసి శకుంతల జోడీ చంపి త్వరగా పండిపోదురుగాని" అంది శారదమ్మ నవ్వుతూ శాంతమ్మతో.

ఆటలో మిగిలిన ఇద్దరు ఎత్తుకు పై యెత్తులు వేస్తున్నా శకుంతల అలీనంగా ఉండిపోయింది. శకుంతలకి నిజానికి అష్టా చెమ్మా ఆట అర్థమై చావదు. అందులో బోలెడు లె క్కలున్నాయి. రెండో ఎక్కం క్షుణ్ణంగా రావాలి. లెక్కల బాధ పడలేక బాటనీతో ఎమ్మెస్సీ చదివి లెక్కలు మర్చి పోయింది. శేషగిరిని పెళ్లి చేసుకొని బాటనీ మర్చిపోయింది. శకుంతలకి మహా నచ్చని రెండు విషయాల్లో మొదటిది, డాబా మీద వెన్నెల్లో తన భర్తతో కూర్చుని చందమామని చూస్తూ కబుర్లు చెప్పుకొంటుంటే శేషగిరి సంభాషణలో శకుంతల అందం, ఆమెకి తన పట్ల గల ప్రేమ కాకుండా అంకెలు గట్రా తీసుకురావటం మొదటిది. అసలు ఏ సమయంలోనైనా కూడికలు, తీసివేతలు, గుణకారాలు, భాగహారాలు చెయ్యాల్సిరావటం రెండోది. అందుకని మామూలుగా శకుంతల ఆటలో పందెం మాత్రం వేస్తూ ఉంటుంది. మిగిలిన ఇద్దరు శకుంతల కాయల్ని వాళ్లకి వీలుగా నడుపుతూ ఉంటారు. ఒకోసారి అత్తగారి కాయ చంపాలా అత్తగారి అత్తగారి కాయ చంపాలా అన్న సమస్య వస్తూ ఉంటుంది, ఆటలో శకుంతల ధర్మంగా ఆ క్రితంసారి తను ఎవరిది చంపిందో వాళ్లది కాక రెండోవాళ్లది చంపుతుంది. ఈరోజు శకుంతల పందెం కూడా వెయ్యకుండా ఆలోచిస్తోంది. ఆ పిల్ల మనస్సక్కడ లేదు.

"నా కాయలాటలోంచి తీసేయండి. నే నోడిపోయాను. నే నోడిపోయాను" అని అంది గంభీరంగా. ఆపైన లేచి తన పడక గదికి వెళ్లిపోయింది.

శేషగిరి సాయంత్రం యూనివర్సిటీ నుంచి వచ్చేసరికి శకుంతల తలకి వాసెన కట్టు కట్టుకొని నిలువుగా తిలకపు బొట్టు పెట్టుకొని, కొంగు ముఖంమీద కప్పుకొని పడుకొని ఉంది. అది చూసి శేషగిరి-

"ఏ కొంపలంటుకున్నాయి?" అని అడిగాడు.

"మీరు వందల కొద్దీ కట్టారు కదా అవి" అని శంకుంతల బుస్సుమని జవాబిచ్చింది.

శేషగిరికి గాలి వాటం అర్థం కాలేదు.

"వందల కొద్దీ కట్టానని నేననలేదే!"

"నేను అంటున్నానుగా"

"ఎందుకంటున్నావ్?"

"కట్టారు కనక"

"ఎక్కడ?"

"నా నెత్తిమీద"

"ఓహో!"

"తెలిసిందా?"

"ఎందుకీ ధోరణి?"

"మీరు వందల కొద్దీ కొంపలు కట్టారు కనుక."

"ఆ మాట నే ననందే"

"పోనీ నే నంటున్నానుగా"

శేషగిరికి మతి పోయింది. సంభాషణ లైను మార్చాల్సిన అవసరం అర్థమైంది కాస్సేపటికి.

"నేను కట్టలేదు కదా శకూ!" అన్నాడు.

"మరైతే ఎందుకు కట్టలేదు?" శకుంతల ఈసారి బుస్సుమనలేదు. ఆ ప్రశ్నలో అర్థింపు ఉంది. ఆమె కళ్లల్లో నీటి ముత్యాలున్నాయి.

"ఎందుకు కట్టాలో తెలియక. మనకి బందర్లో గొడుగు పేటలో ఇల్లుంది. ఈ ఊళ్ళో ఈ యిల్లుంది. ఇంకా మరో ఇల్లెందుకు కట్టాలి?" శేషగిరి ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"అందుకే" అంది పట్టుదలగా శకుంతల.

"అందుకా! ఎందుకు?"

"గొడుగు పేటలో ఆ యిల్లు మీ తాతల నాటిది. దాన్ని విప్పి కట్టించారు మీ తాతగారు. ఆ విషయంలో మీ మామ్మగారు చేసిన నిర్వాకం ఏమిటో ఆవిడ నోట మీరెప్పుడూ వినలేదు అనుకొంటాను. ఈ యిల్లు మీ నాన్నగారు కట్టారు. దానికి మీ అమ్మగారు బోలుడు నిర్వాకం చేసి సహాయపడ్డారు. ఈ యింటి కోడళ్లంతా ఇంతో అంతో నిర్వాకం చేసారు. మరి నేను.

నాకా అదృష్టం లేదు" అని శకుంతల మళ్లీ ధోరణి మార్చుకొని శేషగిరిని కౌగలించుకొని భోరుమని ఏడ్చింది.

కౌగిలి సుఖాన్ని అర క్షణం అనుభవించాడు శేషగిరి. ఇంతలో శకుంతల ఏడుపు లీలగాను, ఆపైన గట్టిగాను తరువాత భోరుమని వినిపించింది. "ఓహో! ఇది శృంగారం కాదు. విషాదం అన్నమాట" అనుకొని "ఇవాళ నీకేమైంది శకూ! నీ నిర్వాకం ఏడ్చినట్టుందని అన్నారా ఎవరన్నా? నీకు తెలుసునో లేదో కొన్ని ఏడుపులు చాలా అందంగా ఉంటాయి. ద్వాపర యుగంలో సత్యభామ ఏడుపు, ద్వారకా నగరంలో శకుంతల ఏడుపు..." అని అనునయించాడు శేషగిరి.

చక్కటి ఏడుపుతో ఎఱ్ఱబడ్డ కళ్లని చక్కగా సగం తెరిచి తల అడ్డంగా ఊపింది శకుంతల. నిర్వాకం గొడవ ఎల్లా మొదలైందని శేషగిరి లాలిస్తూ అడ్డగ్గా అడగ్గా శకుంతల చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

"ఇవాళ అత్తగారు, నేను, అమ్మమ్మ గారు కూర్చుని అష్టా చెమ్మా ఆడుతున్నాం. అప్పుడేమో వాళ్లిద్దరు మాటల్ని నిర్వాకం వేపు మళ్లించారు. గొడుగుపేట ఇంటి విషయంలో అమ్మమ్మగారి నిర్వాకం గురించి అమ్మమ్మగారు చెప్పారు. ఈ యింటి విషయాంలో తనెంత కష్టపడ్డారో అత్తగారు చెప్పారు. ఓపిగ్గా విన్నాను. ఆపైన సంసారంలో ఏదైనా పొదుపు, నిర్వాకం జరిగితే ఆడదానివల్లే జరగాలి అని హెచ్చరించారు. చివర 'నువ్వూ, నీ మొగుడు డబ్బు సినిమాలకి, హోటళ్లకి తగలేస్తారు. పదిహేడేళ్ళుగా ఉద్యోగం చేస్తున్నాడన్న మాటే కాని చిల్లిగవ్వ దాచలేదు. మీకున్న ఇద్దరాడపిల్లలు పెళ్లికి చప్పున ఎదిగొస్తారు. జాగ్రత్త!' అంటూ నాకు కడుపు నిండా గడ్డి పెట్టారు."

"నే ననుకొంటూనే ఉన్నాను. వీధి గేటు తెరిచి ఇంట్లోకి వస్తూనే ముందువేపు ఒక్క గడ్డి పరకైనా లేదేమా అనుకొన్నాను. వెనుకవేపు కూడా ఉండి ఉండదు. నేనింకా అటుకేసి వెళ్లలేదు. అందుకని నిర్ధారణగా చెప్పడంలేదు. కాని ఉత్త ముందరవేపు దానితో కడుపెక్కడ నిండుతుంది, నా మొహం!" అన్నాడు శేషగిరి, తన హాస్యానికి తనే మురిసిపోతూ. శకుంతల పెడముఖం పెట్టింది. శకుంతల అటు వేపు తిరిగి నవ్వు కుంటోందని శేషగిరి తప్పించనా వేసి-

"నేను వచ్చి ఇంతసేపైనా కాఫీ నీళ్ళివ్వలేదు. టిఫిన్ పెట్టలేదు. ఎందుకు చెప్మా! అనుకొన్నాను. అర్థమైంది. గడ్డి తిన్నమ్మకి మొగుడాకలి తెలియదని కదా పెద్దలు నుడువుదుతురు" అని పుంజుకొన్నాడు.

"సిగ్గు లేకపోతే సరి" అంది శకుంతల టపీమని. ఇటువంటి మాటలు పెళ్ళయి పదేళ్ళు గడిచి పదకొండో సంవత్సరం అడుగు పెడ్తూనే అనడం మొదలు పెట్టింది. శేషగిరి శకుంతల మాటల్ని పట్టించుకోడం మానేయటం మొదలు పెట్టింది కూడా అప్పుడే.

"పెద్దలకా?" అన్నాడు శేషగిరి.

"సంతోషిస్తున్నాను" అంది శకుంతల.

"పోన్లే అదే టెన్ థవుజెండ్స్. ఇంత సేపు ఏడుస్తున్నావు అనుకొని బెంగపడి పోతున్నాను."

శకుంతల కోపం ఒక్కసారి అగ్నిపర్వతంలా బద్దలయింది.

"మీకు ఇదే టెన్ థవుజెండ్సా! అవునా మరి, నిజంగా టెన్ థవుజెండ్స్ ఎప్పుడైనా కళ్ల చూస్తే కదా! లేనప్పుడేం చేస్తాం. ప్రతీదాన్ని చూసి ఇదే టెన్ థవుజెండ్స్ ఇదే టెన్‌థవుజెండ్స్ అంటూ ఉంటాము మతి భ్రమించిన వాళ్లలాగా."

"ఎంత మాటన్నావ్! ఎంత మాట విన్నాను!"

"మరో అంత మాట అంటున్నాను, ఇది కూడా వినండి. మరో ఏడాది లోపల నా చేత నిర్వాకం చేయించండి. దానికి పునాది రెండు మూడ్రోజుల్లో వేయండి. అత్తగారి ముందు, అమ్మమ్మగారి ముందు నేను తలెత్తుకొని తిరిగేలా చెయ్యండి. ఆ పునాది పడేవరకు ఈ వంచిన తలెత్తుకొని తిరగను" అంటూ శకుంతల భీషణ ప్రతిజ్ఞ పట్టింది. ఆ తరువాత శకుంతల వంచిన తలతో తిరగటం మొదలు పెట్టింది.

శాంతమ్మ "జలుబుకి మెడ బెణికిందేమిటే శకుంతలా! కాస్త మిరియాల కషాయం పెట్టనా" అని అడిగింది కూడాను.

శారదమ్మ "ఏమైందమ్మా నీ మెడకి" అని అడిగింది.

శకుంతల ఇద్దరికి ఒకటే సమాధానం చెప్పింది -

"మా ఆయన చేయించిన నగలు బరువుకి నా మెడ వంగిపోయింది" అని.

శకుంతల దేనికో శేషగిరి మీద యుద్ధం ప్రకటించిందన్న విషయం ఇంట్లో వాళ్లందరికి అర్థమైపోయింది. శేషగిరితో తల్లి "ఒరేయి శేషుడూ! శకుంతల మనస్సు ఎందకో బాధపడ్తోంది. కాస్త బుజ్జగించి కనుక్కో" అంది.

తండ్రి సుబ్బారావు "ఏదన్నా కావాలంటే చేసిపెట్టు" అని శేషగిరిని శాసించాడు.

నాయనమ్మ శాంతమ్మ "అది మిరియాల కషాయం కూడా వద్దంది. దాని మనస్సు చాలా నొచ్చుకొన్నట్టుంది" అంది. శాంతమ్మ బెల్లం వేసి మిరియాల కషాయం చాలా రుచిగా పెడ్తుంది. శకుంతలకి చీటికి మాటికి జలుబు చేస్తుంది. శాంతమ్మని అడిగి కషాయం పెట్టించుకొని తాగుతుంది. శకుంతల జీవితంలో మిరియాల కషాయం ఓ తియ్యని బాధ.

"నాన్నగారు! అమ్మ మమ్మల్ని ఊరికే కోప్పడ్తోంది" అని కంప్లెయింట్ చేసారు పిల్లలు శారద, పద్మ.

ఇంట్లో అందరిచేత ఆ విధంగా చెప్పించుకొన్న శేషగిరి ఆ రాత్రి శకుంతల్ని దగ్గరకి తీసుకొని "నా బుజ్జివి కదమ్మా! నాకు బోలుడు కాకపోయినా కనీసం ఒక మిద్దో ఒక మేడో కట్టించాలని ఉంది. కాని శక్తి లేదు. చేతకాక ఊరుకొన్నాను" అని నచ్చచెప్పబోయాడు.

"మీరే డిపార్ట్‌మెంటలో రీడరు?" అని శకుంతల అమాయకంగా వినిపించే ప్రశ్న వేసింది.

"సివిలింజినీరింగ్‌లో."

"మీరు కుర్రాళ్ళ కేవేమి సబ్జెక్ట్స్ చెప్తారు?"

శేషగిరికీ ప్రశ్నకి జవాబు కంఠతా వచ్చు. యుజి.సి.కి మూడుసార్లు, సి.ఎస్.ఐ.ఆర్.కి రెండుసార్లు, నేషనల్ డైరక్టరీకి ఒకసారి, సెనేట్ కోసారి, ఎకడమిక్ కౌన్సిల్ కోసారి,

యూనివర్సిటీ ఆన్యువల్ రిపోర్టు కోసారి సిండికేట్ కోసారి, చొప్పున ఏడాదికి ఓ పదిహేనుసార్లు రకరకాల ప్రొఫార్మాల్లో ఈ ఇన్‌ఫర్మేషనే ఇస్తూ ఉంటాడు. ఇల్లా పది హేనుసార్లు ఇవ్వటం విసుగు వచ్చి, "మొన్ననే కదా ఇచ్చాం. అదే వాడండి" అని ఎవరన్నా అంటే-

"బావుంది. పాత వాళ్ళు కొంత మంది చచ్చిపోయి ఉంటారు. కొత్త వాళ్ళు జేరి వుంటారు. ఎవరెవరెక్కడున్నారో మాకేం ఎరుక. అందుకే అదే ఇన్‌ఫరమేషన్ మరోసారి ఇవ్వండి" అంటారు అధికారులు.

"హైడ్రాలిక్స్, ఇరిగేషన్, అప్లయిడ్ మెకానిక్స్, సర్వేయింగ్, బిల్డింగ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ మరియు డ్రాయింగ్."

"చివరివి మరోసారి చెప్పండి."

శేషగిరి గోతిలో పడ్డాడు." "ఇళ్ళు కట్టుట మరియు వాటి నమూనాలను గీయుట." ఈసారి తెలుగులో చెప్పాడు శకుంతల కర్థమయ్యేలా.

"ఈ పాఠాలు తెల్సి చెప్తున్నారా? తెలియకుండానా?"

"ఎంత మాటన్నావు? మా ప్రిన్సిపాల్ కూడా ఎప్పుడూ అనలేదు."

"అంటే మీకు ఇళ్లు కట్టడం తెలుసు అని మీరే ఒప్పుకొంటున్నారన్న మాట. మరి ఎందుకు కట్టరు? నా ముచ్చటెందుకు తీర్చరు?"

"ఇళ్లు కట్టించడం నాకు కరతలామలకం. కాకపోతే పుస్తకామలకం."

"తలామలకం అంటే ఏమిటండీ?" శకుంతల శేషగిరి వేపు తిరిగి అడిగింది.

"తలకి చుట్టుకొన్న రోకలి."

"ఏదో సరదాగా అడిగితే విసుక్కుంటారేం."

"నీ సరదాలంటే నాకు విసుగు లేదు. ముచ్చట మాత్రమే ఉంది."

"అయితే ఓ యిల్లు కట్టు కొందామా?" లేచి కూర్చుని శకుంతల ఉత్సాహంగా అడిగింది.

"నీకు సరదా, నాకు నేర్పు ఉన్నాయి అంటావు."

"అవును"

"అవి చాలవు చిట్టీ!"

"ఇంకా ఏం కావాలి? కావాలంటే మీరు కట్టిస్తున్నంతసేపు ఆరెంజి బోర్డరు ఆకు పచ్చ చీర కట్టుకొని మీ ఎదురుగుండా మీకు నచ్చేలా మీరు మెచ్చేలా కూర్చుంటాను."

"అది చాలదు చిట్టీ. అన్నిటికీ మించినది మరోటి ఉంది. అది కావాలి."

"మీకు నా అందాన్ని మించినది మరోటి కావాలా?" శకుంతలకి మళ్లీ సమపాళ్ళల్లో కోపం, ఏడుపు వచ్చేసాయి.

"అబ్బబ్బ శకూ! లౌకికమైన విషయాల్లో కూడా నీ అందం, చీరల ప్రసక్తి తెస్తే ఎల్లా? ప్రపంచంలో ఓ పాపిష్టిది ఉంది. అది చాలా పుణ్యాత్ములమూ, కొద్దిగా మాత్రమే పాపిష్ఠులము అయిన మన దగ్గర, బొత్తిగా కొద్దిగా ఉంది. దాన్ని డబ్బు అంటారు."

"ఎల్లైసీ వాళ్లనే చాలా పాపాత్ములున్నారటగా! వాళ్లు మనలాంటి వారికి అప్పులిచ్చి పాప భారం తగ్గించుకొంటారుట కదా!"

'శకుంతల తను అనుకొన్నంత అమాయకురాలు కాదు. చాలా భోగట్టా సంపాదించింది. ఇంటి విషయంలో ఇదేదో గట్టి పట్టుదలలాగానే ఉంది' అనుకొన్నాడు శేషగిరి.

శేషగిరిలో చిన్న అనుమానపు మెరుపు మెరిసింది.

"ఎవరు చెప్పారు?"

"చలపతి అన్నయ్యగారు!" శకుంతల శేషగిరి అనుమానాన్ని ధృవపరిచింది.

తనకు చిన్నప్పటి నుంచి స్నేహితుడు ప్రస్తుతం సహోద్యోగి, ఒకే వీధి వాస్తవ్యుడు అయిన చలం ఎలియాస్ చలపతి తనకి ద్రోహం తలపెట్టాడన్నమాట. ఈ చలపతిగాడిన్నాళ్లుగా ఏ సినిమా హాల్లో ఏ చెత్త చిత్రరాజం ఆడ్తోందో, ఏ షాపులో అమ్ముడు పోని చీరలు చవకగా అమ్ముతున్నారో మాత్రమే శకుంతల చెవిలో ఊదుతూ ఉన్నాడు. ఇప్పుడు ఎల్లైసీలు, లోన్లు, స్థలాలు, ఇళ్లు అంటున్నాడన్నమాట. వాడి పెళ్లాం కనకమహాలక్ష్మికీ మధ్య పుట్టింటి ఆస్థి కలిసింది. దాంతో సీతమ్మ ధార దగ్గర చిన్న జాగా కొన్నాడు. అదంతా తన ప్రయోజకత్వమే తనే చిన్న భూమి కథి నాథుడనని విర్రవీగుతున్నాడన్నామాట, వెధవ.... అనుకొన్నాడు శేషగిరి మనస్సులో.

బయటికి మాత్రం- "అన్నయ్యగారింకా నీకేం చెప్పారు శకుంతలా? సీతమ్మధార దగ్గర స్థలాల ఖరీదులు చెప్పారా? ఎంతలో ఉన్నాయిట? చవగ్గా గాని మనకిప్పించగలరా?" అని తెలుసుకోగోరిన వారు అడిగే అంత శ్రద్ధగా అడిగాడు.

"అడగటం మర్చిపోయానండి" అంది శకుంతల నాలిక్కర్చుకుంటూ.

"ఆరువందల గజాలన్నా లేకపోతే మనకి చాలదు. స్థలం ఖరీదు సెకెండ్ హాండ్ ఫియట్ కారు ఖరీదంత అయినా ఉంటుంది. పైగా రోజు రోజుకి ఖరీదులు పెరిగిపోతున్నాయి."

"కారు ఖరీదులు పెరిగిపోతుంటే మనకే మండీ. మనకో కారుంది కదా!"

"నేను చెప్తున్నది స్థలాల ఖరీదులు."

"సరిగ్గా చెప్పరేం మరి. తొందరగా స్థలం కొందాం, అయితే."

"దేంతో?"

"డబ్బుతో."

శేషగిరి తన దగ్గర లేదన్నాడు.

"అప్పు చెయ్యండి!" శకుంతల సలహా ఇచ్చింది.

"ఎక్కడ?"

"ఎల్లైసీలో."

"వాళ్ళు స్థలం కొనటానికి అప్పులివ్వరు. ఇళ్ళు కట్టడానికి మాత్రమే ఇస్తారు."

"మరి చలపతన్నయ్యగారు ఇల్లు కట్టుకోడానికి ఎల్లయిసీ అన్ని విధాలా సహాయం చేస్తుందని చెప్పారేం?" శకుంతల ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

"వాడు ఎల్లయిసీ గురించి ఎన్నయినా లైస్ చెప్తాడు. కనక మహాలక్ష్మి పేర్న ఏజన్సీ తీసుకొన్నాడు. మనలాంటివారిచేత పాలసీలు కట్టించి, కంపెనీ దగ్గర తన కమీషన్ తీసు కొంటాడు."

"పాలసీ ఏమిటి మధ్య?"

"మనచేత ఏ లక్షకో మన జీవితాన్ని భీమా చేయించి పాలసీల మీద మనకు డెబ్భై వేలో ఎనభైవేలో అప్పు ఇప్పిస్తాడు. ఆ పాలసీ ప్రీమియమ్మూ కట్టుకోవాలి. అప్పు తీర్చుకోవాలి."

"అదొద్దులెండి. అన్నయ్యగారు స్థలమెల్లా కొన్నారో! యూనివర్సిటీవాళ్లిచ్చే జీతాల్తో అయుండదు."

"నాకు తెల్సు ఎల్లా కొన్నాడో! ఆ పద్ధతిలో కొనడానికి నా కభ్యంతరం లేదు. పైగా చాలా ఇష్టం కూడాను."

"అయితే కొనెయ్యండి ఆలస్యం చెయ్యకుండా."

"నా పెట్టెలో రెండు బట్టలు సర్దు బయల్దేరుతాను."

"హైదరాబాదుకా?"

"కాదు. తణుక్కు."

"మధ్యలో తణుకెందుకు?"

"అక్కడేకదా మీ తమ్ముడు సారథి ఉంది."

"వాడితో మీకేం పని?" ఈసారి శకుంతల అనుమానంగా అడిగింది.

"అడిగావు గనక చెప్తున్నాను. మీ చలపతి అన్నయ్య ఉన్నాడే ఆ వెధవకి సిగ్గెక్కువ. అందుకని నీతో చెప్పుకోలేదు. మొన్న కనకమహాలక్ష్మి బామ్మ పోతూ ఆమెకు ఉన్నది ఇచ్చిపోయింది. అంతకు ముందు పుచ్చుకొన్న కట్నం డబ్బులు, ఇవీ కలిపి వాడు కనకమహాలక్ష్మికి స్థలం కొన్నాడు. మీ బామ్మ పోయినప్పుడు అంత ఆస్థి సారధి తీసుకొన్నాడు. అందులో నీకు రావల్సిన భాగం అడిగి తీసుకొంటాను. పైగా మన పెళ్లికి మీ నాన్నగారు కట్నం ఇవ్వటం మర్చి పోయారు. అది అడిగి తీసుకొందామంటే ఆయన పోయారు. కనక దాని విషయం సారధితోనే మాట్లాడాలి" అని శేషగిరి విశదంగా తెలియబర్చాడు.

"సంతోషించాం తెలివితేటలకి. హాస్యానికి అన్నింటికి."

"నువ్వు అన్నింటికి సంతోషిస్తావు. అదే టెన్ థవుజెండ్స్."

"బందరు బడాయిలు పోనిచ్చుకొన్నారు కాదు" అంది మూతి తిప్పుతూ శకుంతల.

"ఆ లడాయికి దిగటం, పూర్తిగా మీ గుంటూరు బామ్మ పోలిక, ఆ మూతి తిప్పడంతో సహా."

"మా బామ్మ జోలి మీకెందుకు?" అని శకుంతల కోపగించుకొని దుప్పట్లోకి దూరి పోయింది.

మర్నాడు పౌర్ణమి. రాత్రి భోజనాలయ్యాక శేషగిరి, "తమల పాకులు, వక్కపొడి తీసుకురా!"

అని శకుంతలతో చెప్పి తను చాపా, దిండు తీసుకొని డాబా మీదకు వెళ్లాడు. శేషగిరి చాలా పెద్ద ప్లానులో ఉన్నాడు.

శకుంతల తమల పాకుల పళ్లెం తీసుకొని మెల్లిగా తల వంచుకొని మెట్లెక్కి వచ్చింది. చందమామ చల్లగాను, అందంగాను ప్రకాశిస్తున్నాడు. శేషగిరి పక్కనే, బాపు సినిమాలో సంగీతలా కూర్చుంది శకుంతల.

"తల వంచుకొని కూర్చుంటే శోభనపు పెళ్లి కుతుర్లా ఉన్నావు" అన్నాడు శేషగిరి.

శకుంతల, ముళ్లపూడి డైలాగులా చిరునవ్వు నవ్వింది. "లా హి రి లా హి రి పాడ్దామా?" అని ఉత్సాహంగా అడిగాడు శేషగిరి. మామూలుగా అయితే శకుంతల హడిలిపోయి, "వద్దమ్మో! మీరు కబుర్లు చెప్పండి. మీ వళ్లో నేను తల పెట్టుకొని వింటూ ఉంటాను. లేకపోతే నా వళ్లో మీరు తల పెట్టుకొని పడుక్కోండి. నేను పాడ్తాను." అంటూ శేషగిరి పాట తప్పించేస్తుంది. అల్లాంటిదారోజు శకుంతల వంచిన తల వంచినట్టే ఊపి రాగాలాపన మొదలు పెట్టింది. శకుంతల కూడా పెద్ద ప్లానులో వచ్చింది!

శేషగిరికి క్షణ కాలం అనుమానం వేసింది, ఈ ధోరణిలో శకుంతల గెలవవచ్చునాఅని. అందుకని ముఖం మీద గంభీరత పులుముకొని శేషగిరి "శకూ! నీతో ఓ ముఖ్య విషయం మాట్లాడాలను కొంటున్నాను" అన్నాడు.

"ఇలాంటప్పుడు ముఖ్య విషయాలు కాదు మాట్లాడాల్సింది, ముఖం విషయాలు మాత్రమే మాట్లాడాలి. నీ మోహం చంద్రబింబం అనో మరో అల్లాంటిదో అనాలి" అనేది మామూలుగానే అయితే శకుంతల. కాని ఆ చరిత్ర సృష్టించబడ్తున్న రోజున "చెప్పండి" అంది, కలువ కన్నులతో శేషగిరిని చూస్తూ.

ఆ కళ్లల్లో తన బొమ్మ చూసుకొన్న శేషగిరి 'పోనీ ఈ విషయం మరో రోజుకి వాయిదా వేద్దామా అనుకున్నాడు. కాని తను ప్రజ్ఞానిధి. తను ధ్యేయం నుండి మరల రాదు!

"అదే మనం కట్టబోయే ఇంటి సంగతి. అది ఎంత సైజుదిట?" అని అడిగాడు.

"ఈ యిల్లంత?"

"ఆరిపోతాం పూర్తిగా."

"పోనీ సగం ఆరుదాం."

"అంటే వెయ్యి చదరపు అడుగుల ఇల్లన్నమాట."

"అంటే చిన్నదా?"

"కాదు. పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్లకి కూడా అంత ఇళ్లుండవు."

"ఎందుకు?"

"పెద్ద ఆఫీసర్లు ఢిల్లీ, బొంబాయిలాంటి పెద్ద ఊళ్లల్లో ఉంటారు. అక్కడ అద్దె లెక్కువ."

"మనం ఢిల్లీలో ఉద్యోగం చేస్తే మన కామాత్రం ఇల్లిస్తారా?"

"ఇవ్వరు. నేనంత పెద్ద ఆఫీసర్ని కాలేను."

"పోన్లెండి. బాధపడకండి. అందరు పల్లకి ఎక్కితే మోసేదెవరు?" శకుంతల సానుభూతి చూపించింది. శేషగిరికి వళ్లు మండింది.

"నీ మొగుడు పల్లకీ మోయాల్సినంత చిన్న ఉద్యోగి కూడా కాదు."

"పోన్లెండి. పెళ్లి ఊరేగింపులో పల్లకీ పక్కన ఊరేగింపుగా నడిచే మనుష్యులలాంటి వాళ్ళం! అయినా మనం పెద్ద నగరంలో లేము కదా! అందుకని మనం ఆ మాత్రం ఇల్లు కట్టుకోవచ్చు."

"టోపేరం ఓ పన్నెండడుగుల ఎత్తు పెడ్దామా?"

"ఆ మాత్రం ఉండకపోతే వేసం కాలం ఉండలేము."

"ఒక ఘనపు అడుగు లివింగ్ స్పేస్‌కి విశాఖ పట్నంలో (1980లో) నలభై అయిదు రూపాయల రేటుంది. మనం కట్టబోయే ఇల్లు పన్నెండు వేల ఘనపు అడుగులు."

"మన ఇల్లే కాకుండా, దాని అడుగులు కూడా ఘనమేనన్న మాట" శకుంతలకి అన్నీ ఘనంగా ఉండటం ఇష్టం. శేషగిరి ముఖం చిట్లించి, "ఎంతవుతుందో తెల్సా అంత ఇంటికి." అని ప్రశ్నించాడు.

"ఘనంగానే అవుతుంది" అంది శకుంతల లెక్క కట్టబోయి కుదరక.

"యాభై నాలుగు వేలు" శేషగిరి చెప్పాడు.

"యాభై వేలు చేసుకోండి" శకుంతల బేరం పెట్టింది.

"కుదరదు."

"మీ కంటే మనకి కూరలమ్ముతారు చూడండి. ఆ అమ్మాయిలు నయం. నేనడగ్గానే అంతో ఇంతో తగ్గిస్తారు. మీరు మాత్రం తగ్గించరు. ఊళ్ళోవాళ్ళకైతే నలభై వేలని చెప్తారు. నేనడిగేసరికి ఎక్కడలేని బిగింపు వచ్చేస్తుంది." శకుంతల ముక్కు ఎగబీల్చ సాగింది.

"నేను యాభై అంటాననుకో ఏం లాభం?" శేషగిరి అడిగాడు అర్థం కాక.

"ఏం లాభం అని అడుగుతారేం! నాలుగు వేలు లాభం! ఇవాళ నాలుగు వేలు పొదుపు చేసినట్టే పొదుపు చేసుకొంటూ పోవాలి ఇల్లు కట్టుకొంటున్నన్ని రోజులును. అదీ నిర్వాకం అంటే!"

శేషగిరి తల పట్టుకొన్నాడు. శకుంతల మామూలుగా వెన్నెల రోజుల్లో లెక్కలడిగితే, మాయాబజార్లో ఎన్టీఆర్ "రసపట్టులో తర్కం కూడదు" అన్నట్టు. "రసపట్టులో గణితం కూడా కూడదు" అంటుంది. అల్లాంటి దివాళ మంచి మూడుతో ఉండి, లెక్కలు మాట్లాడ్తుంటే ఆశ్చర్యపోయాడు. ఇదంతా నిర్వాకం మీది ప్రేమని పోల్చుకోలేక పోయాడింతవరకు.

"తగ్గించడానికి నే నెవర్ని? మేస్త్రీనా, కంట్రాక్టర్నా! వాళ్లనడుగు! నువ్వడిగితే కూరలమ్మే అమ్మాయే కాకుండా వాళ్లు కూడా తగ్గించవచ్చు. ఇంటికి యాభై వేలు అనుకొందాం నువ్వన్నట్టు, స్థలానికి ఓ పదిహేను వేలు కావాలి కదా. మొత్తం ఎంత?" శేషగిరి మరోసారి నోటిన లెక్కడిగాడు.

"మొత్తం అరవై వేలనుకోండి." అని శకుంతల ఉజ్జాయింపున చెప్పింది. శకుంతల

"వెన్నెల్లో మొగుడి సరసన ఉన్నప్పుడీ కూడికల గొడవ ఏమిటి?" అని అనకుండా ఏదో మరీ తప్పుకాని జవాబు చెప్పినందుకు శేషగిరి సంతోషించినా, "మరో అయిదు వేలు నిర్వాకం చేసేవన్నమాట" అనకుండా ఉండ లేకపోయాడు.

"మరే" అంది శకుంతల. ఆ పిల్ల పొదుపు చెయ్యాలన్న గట్టి నిర్ణయంతో ఉంది.

"సరే మనకి కావల్సిన డబ్బు అరవై వేలని తేలింది. మన దగ్గరున్నది లెక్క వేద్దాం. మన సేవింగ్స్ ఎకౌంట్‌లో ఎనభై ఆర్రూపాయల యాభై పైసల దాకా ఉంది. మరి నీ దాంట్లో?"

శకుంతల జమా ఖర్చుల విషయంలో చాలా నిక్కచ్చిగా ఉంటుంది. శేషగిరితో లావా దేవీలన్నీ నాలుగు హెడ్డింగుల కింద పెడ్తుంది. అవి-

"నా డబ్బు"; "మనడబ్బు"; "మీ ఖర్చు"? "మనఖర్చు".

శేషగిరి కంటూ విడిగా డబ్బుండదు. శకుంతల కంటూ విడిగా ఖర్చుండదు. శకుంతల చీర కొనుక్కోవడం 'మన ఖర్చు'లోకి వస్తుంది. కొనాల్సిన విధి శేషగిరిది, అవసరం శకుంతలదీ కనుక. శకుంతలకి పుట్టింటి వారిచ్చే డబ్బు 'నా డబ్బు' కిందకి వస్తుంది. శేషగిరి జీతాన్ని, మరి రక రకాల ఆదాయాన్నీ 'మన డబ్బు' అని రిఫర్ చేస్తుంది. శేషగిరిని కట్టుకొన్న త్యాగానికి గాను, శకుంతలకి ఆ డబ్బు మీద అధికారం ఆటో మేటిక్‌గా శేషగిరి ఇంటి పేరు, గోత్రం, వీటితో పాటు అదే రోజున సంక్రమించిందని భావిస్తుంది. శేషగిరి కొన్నాళ్లపాటు గొడవ చేసినా చివరికి ధర్మమే గెలిచి, శకుంతల పద్ధతి నిలిచింది.

"ఇంత పెద్ద మొగాడికి 'నా డబ్బు' మీదకి దండయాత్ర రాకపోతే తోచదు."

"అల్లాగే అనుకో ఎంతుంది? నీ ఆంధ్రాబాంకు ఎకౌంటులో"

"అయిదో పదో ఉండి ఉంటుంది."

"అంతా ఖర్చుపెట్టేసావా?"

"ఏం చెయ్యను, మీకు ఏ ముచ్చటా లేదు. మొన్న బజార్లో గుంటూరు చీరలు చవగ్గా అమ్ముతున్నారని తెలిసింది...."

"ఎవరు చెప్పారు?"

"చలపతి అన్నయ్యగారు."

"అప్పలస్వామి కొట్లోనే కదా అమ్మింది."

"మీ కెల్లా తెలుసు?" శకుంతల ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

శేషగిరి ఆ కొట్టు ముందు పెట్టిన బోర్డు చూసాడు. న్యూస్ పేపర్లలో ప్రకటనలు చూసాడు. అందుకని తెలుసు. అటువంటి విషయాలు తెలిసినా శకుంతల చెవిన వెయ్యడు!

శకుంతల ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పకుండా మాట తప్పిస్తూ, "చలపతికి, అప్పలస్వామికి లావాదేవీలున్నాయి. ఆ కొట్లో నువ్వు కొన్న ప్రతీ చీరకి, చలపతికి అయిదు రూపాయల కమీషన్ ఇస్తానన్నాడు అప్పలస్వామి" అన్నాడు శేషగిరి.

"నిజమా?"

"అనుమానమా? నువ్వు వాడి మాటలు ఈసారి పెడచెవిన పెట్టి, చీరలు కొనకు. అప్పుడు వాడి మొహంలో రంగులు చూడు"

"మనం ఇల్లు కట్టాలనుకొంటున్నాం కదా! అందుకని ఇంక వారం వారం చీరల షాపులకి వెళ్లను. నెలకోసారే కొంటాను. ఏమండీ అల్లా చేస్తే ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మీద సేవు చెయ్యొచ్చు కదా!"

"కొనడం మానేసి బట్టల విషయంలో కూడా పొదుపు చేద్దాం."

"నెలకోసారే కదా కొనబోతున్నది."

"ఎన్నిసార్లు కొంటున్నామన్నది కాదు ముఖ్యం. కొన్నప్పుడు ఎన్ని కొంటున్నామన్నది ముఖ్యం."

శకుంతలకి కోపం వచ్చేసింది. "మనం ఎప్పుడు కొంటున్నాంట? ఎన్ని కొంటున్నాంట? ఎప్పుడు కొన్నా, ఎన్ని కొన్నా, కొనేది నేను 'నా డబ్బు'తో, మనం, 'మన డబ్బు'తో కాదు."

"సరే అల్లాగే. మనం ఇల్లు కట్టుకోడానికి తణుకు నుంచి డబ్బు వచ్చే మార్గం ఏమన్నా ఉందా?"

శకుంతల తల అడ్డంగా ఊపింది.

"ఆ దారికి అడ్డంగా చెట్లున్నాయన్నమాట మరెల్లా!" శేషగిరికి నిజంగానే తోచలేదు.

"మీ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ మాటో?"

"అందులోంచి పెద్దగా ఏమీ ఇవ్వరు."

"ఆ ఎకౌంట్సాఫీసరు మీ ఫ్రెండేగా, ఎందుకివ్వడు?"

"వాళ్ల కంట్రిబ్యూషన్ ఇవ్వరు కదా! ఇంకపోతే నా కంట్రిబ్యూషన్. అది కూడా పూర్తిగా ఇవ్వటానికి రూల్సు లేవు. అందుకని ఎంత ఫ్రెండయినా ఇవ్వడు."

"ఇంక స్నేహమేమిటి నా మొహం. ప్రతీవాడూ నా స్నేహితుడు నా స్నేహితుడంటూ బడాయి చెప్తారు. బందరు వాళ్ళవన్నీ బడాయిలే! ఒక్క స్నేహితుడూ మీకు పిసరంత సహాయం చెయ్యడు మళ్లీ. చలపతి అన్నయ్యగారు ఏ మూల ఏం జరుగుతున్నా వచ్చి అభిమానంగా నాతో చెప్తే, ఆయనకేదో స్వార్థం ఉందన్నట్టు మాట్లాడ్తారు. అన్నట్టు మీరూను, ఆ ఎకౌంట్స్ ఆఫీసరు చిన్నప్పుడు గోళీలాడేవారని చెప్పారు కదా. ఆయనెప్పుడైనా మీరు గెల్చిన గోళీలు మీ కిచ్చాడా?" శకుంతల నిలదీసింది.

"లేదు" శేషగిరి నిజానికి ఎప్పుడూ గెలవలేదు. అతనికి గోళీలాడటం రాదు. కాని ఎంచక్కా శేషగిరితో గోళీలాడితే గెలుచుకోవచ్చునని ఆట వచ్చిన వాళ్లు అతన్తో ఆడేవారు.

"ఏం గొప్ప స్నేహితులున్నారండీ మీకు! సరే, ఆ పెద్దమనిషి మీకు ఎంతిస్తాడుట ఇస్తే....."

"ఇంకా అడగలేదుగా" శేషగిరి డిఫెన్సులో పడ్డాడు.

"ఉజ్జాయింపుగా చెప్పండి."

"పదివేలు. అదైనా అప్పుగా ఇస్తాడు. మళ్లీ ప్రతినెలా కొంత చొప్పున తీర్చాలి."

"ఏం చేద్దాం మరి?" శకుంతల దిగులుగా అడిగింది.

"మానేద్దాం" అని శేషగిరి అనలేదు. అంటే శకుంతల వంచిన తల ఎత్తదు. "మనం ఇంకో ఇల్లు కట్టద్దు, ఈ ఇంటి మీద మేడ వేసుకొందాం" అన్నాడు.

"మరి వెన్నెల్లో కూర్చోడం ఎల్లా?" శకుంతలకి ధర్మసందేహం కలిగింది.

"పూర్తిగా మేడంతా కట్టద్దు. ఒక్క గది వేసుకొందాం. అదీ ముందు వేపు వేసుకొందాం. వెనక వేపు వెన్నెలుంచుకొందాం."

"ముందువేపు నెందుకుట గది?" శకుంతల అనుమానంగా అడిగింది. ముందు వేపు గది వేస్తే అది చిన్నది వెయ్యవచ్చు. వెనక వేపు వేస్తే పెద్దది వెయ్యాలి. శేషగిరి బుర్ర చురుకుగా పని చేయగా ఆ మాట అన్నాడు. కాని ఆ విధమైన లాజిక్ శకుంతలకి నచ్చదు.

"ముందు వేపు ఖాళీ ఉంచుతామనుకో - మనకున్నది ఆడపిల్లలు కదా! చటుక్కున ఎదిగి వస్తారు. వాళ్లు అక్కడ సాయంత్రాలు నిలబడటం మొదలు పెడ్తారు. నువ్వు నా కోసం మీ హాస్టలు మేడ ముందు భాగంలో నిలబడేదానివి, అల్లాగ! దార్నపోయేవాడు నా లాంటి మంచివాడు, తెలివైన వాడు, అందమైన వాడు అవటం నీ అదృష్టం. అల్లాంటి అదృష్టం అరుదు కదా! అందుకని మేడల మీద ఆడపిల్లలు నిలబడరాదు. 'వద్దు' అనటం కంటే, అవకాశం లేకుండా చెయ్యటం మంచిది అన్నాడు గాంధీ."

"అవును. ఆయన నాతోను అన్నారు. మీరు మరో వన్నెలాడి వలలో పడే అవకాశం లేకుండా చెయ్యటం మంచిది అని నే అక్కడ నిలబడ్తూ వచ్చాను."

"మరో అంటే అర్థం?"

"మరోచోట గది వద్దు. ముందు వేపే వేద్దాం అని అర్థం" అంది శకుంతల నవ్వుతూ. ఆ నవ్వటం వంచిన తల కొంచెం పైకి ఎత్తబడి, చంద్రుడితో పోటీ బడింది. ఆ మాటే శేషగిరి అనగా శకుంతల సంతోషించింది. ఇంతట్తో కథ సుఖంగా అంతం అవలేదు. ఆ సుఖం తాత్కాలికమైనది.

తల పెట్టిన ప్రతీ కార్యం అంత సులభంగా పూర్తవదు. అది బృహత్కార్యం అయితే ఆరు దశలు గడిస్తే కాని పూర్తవక పోవడం దాని అనవాయితీ. అవి ఏమిటంటే -

1. ఉత్సాహం.
2. నిరాశ - నిస్పృహ
3. భయం
4. నిందారోపణ
5. అమాయకుల శిక్షణ
6. అపాత్రా భూషణ.

శకుంతల తలపెట్టిన నిర్వాకం చిన్నదేం కాదు. అందుకని శకుంతల ఈ ఆరు మెట్ల మీదుగా మేడ ఎక్కింది.

1. ఉత్సాహం :

శకుంతల పెందలాడే లేచింది. శేషగిరి కాళ్లను చేతుల్తో తాకి కళ్ళకద్దుకొంది. అప్పుడే కళ్లు తెరుస్తున్న శేషగిరి ఆశ్చర్యంగా నోరు తెరిచాడు. శకుంతల తెలుగు సినిమాలు చూస్తూ ఉంటుంది. అందుకని సినిమాల్లో హీరోలు ఏం కావాలని అంటూ ఉంటారో హీరోయిన్లు సిగ్గు పడిపోయి, పెద్ద ఆకులున్న మొక్క వెనిక్కి పరిగెత్తి ఆ పైన చీర కొంగుతో పెదిమలు తుడుచు కొని ఎందుకు బయటికి వస్తారో చప్పున గుర్తుకు తెచ్చుకొంది, ఆ నోరు తెరవటం చూసి.

"ఛీ! పాచి నోటితో అదేం బుద్ధమ్మా" అని కాస్త విసుక్కున్నట్టు నటించి, అది విసుగు కాదు అని సూచిస్తూ చిరునవ్వు నవ్వింది. ఆపైన "లెండి" అంది.

మేడమీద ముందు గది వెయ్యటానికి ఒప్పందం కుదిరిపోగానే శకుంతలకి ప్రపంచం అంతా ప్రేమతో నిండిపోయింది. కోయిలలు కూసాయి. తుమ్మెదలు అప్పుడే విచ్చుకొన్న పువ్వుల మీద వాలాయి. రాజేశ్వరరావు సంగీతం, అందులో వేణువు వినిపించాయి. అందుకనే నిద్ర లేచేసరికి ఆ క్రితం రాత్రి తాలూకు హాంగోవరుతో శేషగిరి ఉద్దేశ్యాన్ని తప్పుగా అంచనా వేసింది.

శేషగిరికి శకుంతల చెప్తున్నది అర్థం కాలేదు. అందుకని లేవలేదు. శేషగిరి మారాం చేస్తున్నాడని శకుంతల అనుకొంది. అనుకొని మీదకు వంగి, నుదురు మీద ముద్దు పెట్టుకొని "నానీ! లేమ్మా" అంది ముద్దుగా.

"నేను నాని నా!" అని శేషగిరి ఆశ్చర్యపోయాడు. "అయితే...." అంటూ శేషగిరి తన పెదిమలు చూపిస్తున్నట్టుగా శకుంతల ఊహించింది. శేషగిరి అయితే అనలేదు. పెదిమలు చూపలేదు. శకుంతల తల అడ్డంగా ఊపుతూ -

"నా బంగారు కొండవిగా లేమ్మా!" అంది. "ఏమన్నాను?" అని ఒక క్షణం ఆగి "కొండ.... అప్పలకొండ..... నా అప్పలకొండ.... ఛీఛీ..... నా.... కాదు... తప్పు! తప్పు! స్వామి నీ కొండని కాదు ఛీఛీ అన్నది... అతను మా అన్నయ్యగారు పంపిస్తానని చెప్పిన మేస్త్రీ అతన్ని... లెండి! ఏమిటా బద్ధకం! ఇల్లా అయితే మనం ఇల్లు కట్టినట్టేలెండి. వెళ్లి అన్నయ్యగార్ని పిలుచుకు రండి" అని శకుంతల కంగారు పడింది. అనుకొన్నాక మేడ వెయ్యటం ఒక్క క్షణం ఆలస్యం అవటానికి తను ఇష్టపడదు!

శేషగిరి లేచి చలపతి ఇంటికి వెళ్లి పిలిచి వచ్చాడు. అతను వచ్చేసరికి శకుంతల చకచకా దూది లాంటి ఇడ్లీలు వేసింది. గిన్నెని పళ్లెంకి దగ్గరగా జరుపుకుని చలం సుఖాసీనుయ్యాడు.

"ఎవడ్రా ఆ బంగారు కొండ. ఇల్లు కడ్తాడు అని చెప్పావుట శకుంతల్తో ?" అని అడిగాడు శేషగిరి.

"అప్పలకొండ" అని సరిదిద్దాడు చలం.

"పోనీ వాడే"

"ఒరేయి శేషుడూ! ఇన్నాళ్లూ ఎవరైనా అంటే కోపం వచ్చేది కాని ఇప్పుడనిపిస్తోందిరా వాళ్లన్న దాంట్లో నిజం లేకపోలేదని" అని ఎఫెక్టు కోసం ఆగాడు చలం.

"ఎవరైనా ఏమనేవారు అన్నయ్య గారు!?" అని శకుంతల కుతూహలంగా అడిగింది. చలానికి కావలసింది అదే!

"వీడిది మట్టిబుర్ర అని."

"ఎవరా అన్నది? ఒక్కపేరు చెప్పు!"

"ఎవరిదాకో ఎందుకు, నేను! అప్పల కొండెవరో తెలియదు నీకు! మనకి పాలు పోసే సుబ్బమ్మ మొగుడి పేరేమిటి? అతను చేసే పనేమిటి?" శేషగిరి కిటువంటి ప్రశ్నలకు జవాబులు తెలియవు. అందుకని - "మనకి పాలుపోసే అమ్మాయి పేరు సుబ్బమ్మా?" అని శకుంతలని అడిగాడు.

"కాదు సుబ్బలక్ష్మి" అంది కోపంగా శకుంతల.

"చూడు! నాది మట్టిబుర్ర అన్నావు. నీదే! మీకు పాలు పోసే అమ్మాయి పేరు సుబ్బమ్మ. మాకు సుబ్బలక్ష్మి పోస్తుంది. సుబ్బమ్మ మొగుడు అప్పలకొండ అయితే సుబ్బలక్ష్మి మొగుడు అప్పల్రాజు అయి ఉంటాడు." అని శేషగిరి, చలపతిని మాటల్లో ఓడించగలిగినందుకు ఆనందిస్తున్న సమయంలో-

"ఆయన పిచ్చి మాటలు పట్టించుకోకండన్నయ్యగారూ! మీరు కొంచెం అప్పల కొండతో కాస్త మాట్లాడి పెట్టండి. ఇవాళ ఆదివారం కదా" అని అడిగింది శకుంతల.

"అల్లాగే చెల్లెమ్మా!" అన్నాడు చలపతి ఇడ్లీ తినటానికి నోరు తెరచినప్పుడు.

తొమ్మిది గంటలకల్లా అప్పలకొండ వచ్చాడు, చలం తీసుకొని రాగా. అప్పటికి ఇంట్లో పెద్ద తలకాయలకి శకుంతల ఏదో హడావిడి చేస్తోందని అర్థమైంది.

"ఏమిట్రా శేషుడూ! ఈ హడావిడి?" అని సుబ్బారావు కొడుకుని అడిగాడు.

"ఏం లేదు నాన్నగారు! నిన్నరాత్రి నాతో మేడ మీద గది వేద్దాం అని మేడ మీద కూర్చుని శకుంతల అంది. చూద్దాం అన్నాను. పొద్దున్నేమో ఆ చలపతిగాడిని పిలుచుకు రమ్మంది. ఇవాళ ఆదివారం కదా! పైగా వాడి పెళ్లాం ఊళ్లో లేదు. ఇడ్లీలు తినటానికి కామోసు ననుకొని పిల్చుకొచ్చాను. వాడేమో ఇంకెవర్నో పిలుచుకువచ్చాడు. ఎందుకో తెలియదు. మిగిలిన ఇడ్లీలు తినటానికై ఉండదు. వీడికి ఆ విషయంలో పోటీ ఇష్టం ఉండదు. మేడ మీద గది విషయంలో నా చేత డబ్బు ఖర్చు పెట్టించడానికి తోడు తెచ్చుకొని వుంటాడు." అని శేషగిరి వివరించాడు.

"డబ్బు సినిమాల మీద, హోటళ్ల మీద కాకుండా మేడ మీద ఖర్చు చేస్తే మంచి పనే! శకుంతలకైనా ఇన్నాళ్లకి మంచి ఊహ వచ్చింది. దగ్గరుండి గది కట్టించు. చదువు కొన్న చదువుకి సార్థకతైనా ఏడుస్తుంది" అని తండ్రి అనుమతిచ్చాడు.

సినిమాల సరదా శకుంతలది. డబ్బు తగలేస్తున్న నింద తనది. హోటళ్ల సరదా తనదా?

గది కట్టిస్తున్న మంచిపిల్ల శకుంతలా? "చిత్రమైనదీ జగతీ.....యీ.....యీ" అని బయటికి పాట పాడేసాడు శేషగిరి భావయుక్తంగా.

"మరేనండి.ప్రెపంచం మంచి తమాసా అయిందండీ! రోజూ మీ యింటి ముంగల్నుంచి పన్లోకి ఎడ్తానా ఆండి... నానేటనుకొంటూ ఉంటాను- ఈ ఇంటి మీద ఓ గదుంటే మాలావు బావుంటుంది అని. మా యింటిది పోనీ ఆళ్లకో గది నువ్వేసీసిచ్చీరాదా అంటుంది. దానికి సిన్నమ్మగోరంటే మా యిది. ఇయాల ఆ ఊసే అనుకొంటున్నాం మీరు కబురెట్టీసారు."

"నువ్వు అప్పల్రాజువా? కొండవా?"

"కొండనే నండి. మా తమ్ముణ్ణి కానండి. మంచిరోజు సూసి పని మొదలెడ్దారండి. నా దగ్గరో సిమెంటు బస్తా ఉంది. ఈ లోపల ఓ లారీడు సిమెంటు సెడ్డులో ఏయించీయండి. మా తమ్ముడికి వడ్రంగం అప్పసెప్పీస్తాను. మీ పనంటే సేతిలో పనొగ్గేసి మరీ సేస్తాడు."

"కూలీల మాటో?" శకుంతల రంగంలోకి దిగుతూ అడిగింది.

"నా తల మీద బారమెట్టేసాక మొయ్యక నావల్లవుతుందేటమ్మా! 'ఓ రప్పలకొండా! ఇల్లు కట్టీయరా' అనండి. వల్లొంచి కట్టీస్తాను. మరేటి సెయ్యక్కర్లేదు. కాలు మీద కాలేసుకొని కుర్సీలో కూర్సోడమే."

"నువ్వు చెప్పాలేమిటి? నీ సంగతి నాకు తెలియదూ! అందుకే నిన్ను పిల్చుకొచ్చాను." అంటూ చలం పూసుకొని రేట్లూ అవి మాట్లాడాడు.

"రాజమండ్రి నుంచి కలప తెచ్చీసుకొని తలుపు గట్రా సేసుకొంటే నాలుక్కాలాల పాటు దిమ్మ సెక్కల్లా నిలబడి పోతాయి. మద్ది సెక్కల్లో ఆ సేవుండదు" అని శకుంతలకి అప్పలకొండ సలహా ఇచ్చాడు. "ఈ లోపల మా తమ్ముడు రాజుగారి పని పూర్తి చేసి రెడీగా ఉంటాడు" అని హామీ ఇచ్చాడు.

సోమవారం వచ్చింది. శకుంతల శేషగిరిని ఎకౌంట్స్ ఆఫీసర్ దగ్గరకు తోలింది. శేషగిరి రిజిష్ట్రారువారి కార్యాలయంకి వెళ్లి ఎకౌంట్స్ ఆఫీసర్ని కలుసుకొని వచ్చిన పని చెప్పాడు. శేషగిరి పని మీద వచ్చాడని తెలియగానే ఆఫీసరు బిగుసుకొని పోయాడు. శేషగిరి అది గమనించి, కూడా గమనించినట్టు -

"ఏం గురూ! ఈ మధ్య పని వత్తిడా అసలు నల్లపూసలై పోయావు?" అని అడిగాడు.

"అబ్బే! అంత పని వత్తిడేం లేదు" అన్నాడవతలి వ్యక్తి మొహమాటంగా.

"అయితే కాయితం వెంటనే కదుల్చు. నేను ప్రావిడెంట్ ఫంట్ లోన్‌కి అప్లయి చేసాను"

"వీలుపడదు."

"ఎందుకని?"

"బోలుడు రూల్సున్నాయి. రూల్సంటే పేపర్ వెయిట్లు!"

"ఎక్కడున్నాయి?" శేషగిరి కోపంగా అడిగాడు.

"ఇదిగో ఇందులో" అని తన టేబులు డ్రాయరు లాగి అందులోంచి ఓ పుస్తకం తీసాడు ఆఫీసరు. "ఎంత వెయిటుందో చూసావా?"

శేషగిరి కళ్లు లాగిన డ్రాయర్లో దొర్లుతున్న గుండ్రని గోలీలను చూసాయి.

"ఇంకా గోలీలాడ్తున్నావా?" అని ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు. ఆశ్చర్యంగా అడగటంవల్ల కాస్త గట్టిగా అడిగాడు. ఆఖరి సీట్లో కూర్చున్న గుమాస్తా సుబ్బారావు తలెత్తి శేషగిరి కేసి చూసాడు "ఏమిటి విషయం?" అన్నట్టుగా. అతని కుతూహలం గమనించి-

"మీ ఆఫీసరు, నేను చిన్నప్పుడు గోలీలాడే వాళ్లం" అని శేషగిరి సుబ్బారావుకి వివరించాడు.

ఈసారి సెక్షన్లో ఆఫీసరు దగ్గరున్న శేషగిరికి, ఆఫీసు చివరున్న సుబ్బారావుకి మధ్య కూర్చున్న గుమాస్తా లందరు తలెత్తి కుతూహలంగా వినటం మొదలు పెట్టారు.

"మీ ఆఫీసరు గోలీలు చాలా బాగా ఆడ్తాడు. అసలు ఆట కంటే కూడా గోలీలంటే ప్రాణం. మీ ఆఫీసరు నా దగ్గర గోలీలు గెల్చుకొని పట్టుకుపోయేవాడు. తన దగ్గర కొచ్చిన గోలీలు మాత్రం చెయ్యి దాటి పోనిచ్చేవాడు కాదు. ఓసారి నాకు పది గోలీలు ఓడిపోయాడు. ఇమ్మంటే...."

"వచ్చే వారం వచ్చి లోను తీసుకువెళ్లు."

"అబ్బే నా దగ్గర్లేవు. ఒట్టు! ఎంత ఒట్టుపడితే అంత ఒట్టు అని భలే ఏడ్చేసాడు."

"ఎల్లుండి కీయన కాయితం తయారై పోవాలి సుబ్బారావుగారు" ఆఫీసరు శేషగిరి ధోరణి మళ్లించేందుకు మరో వ్యర్థ ప్రయత్నం చేసాడు.

"ఆ గోలీలు ఎక్కడ దాచేవాడో అని నేను, ఇంకా కొంతమంది అనుకొంటూ ఉండే వాళ్లం. గురూ! అప్పటికి నీకే ఉద్యోగం లేదు కదా. మరి ఈ డ్రాయర్లో దాచుకునే ముందు ఎక్కడ దాచేవాడివి?" శేషగిరి గట్టిగా ఇంకా ఆశ్చర్యపోతూనే అడిగాడు.

"మీ ఆఫీసరు డ్రాయర్లో గోలీలుంటే అడుగుతున్నాను" అని శేషగిరి గుమస్తాలకి వివరించాడు.

"మధ్యాహ్నం వచ్చి చెక్ పట్టుకుపో"

"నువ్వు జవాబు చెప్పలేదు."

"ఇవి మా అబ్బాయి మొన్న ఆదివారం నాతో ఆఫీసుకు వచ్చి ఇక్కడ మర్చిపోయి వెళ్లాడు"

"ఆదా రహస్యం. నువ్వు మీ నాన్నగారి ఆఫీసులో దాచుకొనే వాడివన్నమాట.మంచి చోటే"

"ఇంకో గంటకిరా. రిజిస్ట్రారు సంతకం పెట్టించి చెక్ నేనే స్వయంగా రెడీ చేసి ఉంచుతాను."

"మాట మీద నిలబడాలి. మాట తప్పితే నీ డ్రాయర్లో గోలీలన్నీ లాక్కుంటాను. మీ అబ్బాయికి జవాబు చెప్పుకోలేక నీ పనవుతుంది."

ఎకౌంట్స్ ఆఫీసర్‌కిది కొత్త అనుభవం. లోను కోసం వచ్చినవాళ్లు బతిమాలుకోవడమే అతని అనుభవం కాని, ఇల్లా తెగించి గోలీలు లాక్కుంటామని బెదిరించిన వాళ్ళు లేరు. శేషగిరికా ధైర్యం ఎల్లా వచ్చింది? తను చిన్నప్పుడు తన్తో గోలీలాడటం వల్ల వచ్చింది.

ముఖ్యమైన ఉద్యోగాలు మునుముందు చెయ్యాల్సిన చిన్న పిల్లలు శేషగిరుల్తో గోలీ లాడరాదని ఒక్క నీతి శతకకారుడైనా చెప్పక పోయినందుకు ఎకౌంట్స్ ఆఫీసర్ చికాకు పడ్డాడు. చింతించాడు. నిజంగా శేషగిరి అంత పని చెయ్యడేమో! ఇంతకు పూర్వం అతనెవర్నీ బెదిరించినట్టు వినలేదు. కాని ప్రతీ దానికి ఓ మొదలుంటుంది కదా! దీనికి ప్రిసిడెన్సు లేదు అని ఆఫీసు కాయితాలన్నింటిని కొట్టిపారేసినట్టు బెదిరింపుల్ని కొట్టి పారెయ్యడానికి లేదు. ఇవాళ శేషగిర్ని గోలీ లాక్కోనిస్తే రేపు మరోడు చొక్కా లాక్కుంటాడు. అంతదాకా రానీయరాదు. ఇలా ఆలోచించి, "నీకు స్నేహితుడిని కనక ఒక గంట అంటున్నాను. ఇంకెవరికైనా పది రోజులు మినిమమ్. మళ్లీ గంట పోయాకరా" అని పంపిచేసాడు.

ఆ రోజు శేషగిరి లోను డబ్బు తీసుకొని ఇంటికి రాకపోతే నులక మంచం, పసుపు ముద్ద రెడీ చేసేస్తానని శంకుంతల వాగ్దానం చేసింది. పైగా శేషగిరి చూస్తుండగా శేషగిరి నాయనమ్మ నులక మంచాన్ని శకుంతల స్నానాల గది వేపు పట్టుకు వెళ్ళింది; సమయానికి అన్నీ అమరకపోతే ఎల్లా అన్న ధోరణిలో. శాంతమ్మ "ఎందుకే నా మంచం నీకు?" అంటే "పనుంది" అని ముక్తసరిగా జవాబిచ్చింది శకుంతల.

"అయితే స్నానాల గదికి ఓసారి పట్టుకుపోయి దాని మీద వేణ్ణీళ్ళు పొయ్యి. మంచంలో నల్లులున్నాయి." అంది ఆవిడ. శేషగిరి, శకుంతల నులక మంచాన్ని స్నానాల గదికి ఆ విధంగా చేరవేయడాన్ని చూసాడు. అది తన కోసమేనని అర్థం చేసుకొన్నాడు.

శకుంతల అక్కడితో ఆగక తను స్నానం చేసే సమయానికి ఆ చలం గాడికి కబురు పెట్టినా పెడ్తుందని దూరాలోచన చేసాడు శేషగిరి. అంతే! అతన్లో ఎక్కడలేని తెగింపు వచ్చేసింది. బ్యాంకు మూసే లోపల చెక్ సంపాదించి దాన్ని క్యాష్ చేసుకొన్నాడు.

ఆ సాయంత్రం పురోహితుడు వెంకట్రావు వచ్చాడు. "ఏముందీ, ఎప్పుడు కావాలంటే ముహూర్తం అప్పుడే పెట్టుకోవచ్చు. కాస్త పురోహితుడికి పంచెల చాపు కొనే వ్యవధి మీకుంటే చాలు. మిగిలింది నేను చూసుకొంటాను" అని శారదమ్మకి ధైర్యం చెప్పాడు.

శకుంతల ఇల్లలికి ఉత్సాహంగా అన్ని పనులు చక చకా చేసేసి, పండుగ వచ్చేసినట్టు ప్రకటించింది.

2. నిరాశ - నిస్పృహ :

సిద్ధాంతి చెప్పిన ముహూర్తానికి పని మొదలు పెట్టి నెల తిరిగింది. అప్పలకొండ చుట్టూ అప్పల్రాజు చుట్టు తిరిగేసరికి చెప్పులరిగేయి.

"పది సిమెంటు బాగులట్టుకొచ్చేండి. నా ఆలీస్సెంలేదు" అని అప్పలకొండ చెప్పి, అవి ఎక్కడ దొరుకుతాయో చెప్పాడు. శేషగిరి కారులో అక్కడికి వెళ్లాడు. అక్కడ సిమెంటు లేదని చెప్పారు. శేషగిరి తిరిగివచ్చి ఆ మాట ఆ సాయంత్రం అప్పలకొండతో చెప్పాడు.

"మీరేటని అడిగారు?"

"సిమెంటు కావాలని అడిగాను."

"నా నంపించినానని చెప్పారు కాదు గామోసు."

"లేదు. చెప్పాను."

"బండీ తీసికెళ్లినారా?"

"ఆఁ కార్లోనే వెళ్లినాను."

"కొంపముంచీసారు. మిమ్మల్ని చూసి ఏ ఇనిస్పెట్టరో అనుకొనుంటాడు. కార్లో ఎళ్తే ఇచ్చీవియ్యరు. రిచ్చాల యెళ్ళాల! మన సోములు రిచ్చాలో ఎల్లండి, ఆడే మాటాడి తెత్తాడు. డబ్బులాడి సేతికియ్యండి" అని అప్పలకొండ సలహా ఇచ్చాడు.

శేషగిరి ఆ విధంగా రెట్టింపు ధరకి పది సంచీల సిమెంటు సంపాదించాడు. పోలీసులకి పట్టిస్తానని బెదిరించాలి కాని అలా కొన కూడదని శకుంతల వాదించింది. ఇల్లా అయితే అనుకొన్న మొత్తానికి మేడ పడదని హెచ్చరించింది.

"ఈసారి నువ్వో, ఆ చలపతిగాడో వెళ్లి బెదిరించి తెద్దురుగాని" అన్నాడు శేషగిరి.

సిమెంటు వచ్చాక అప్పలకొండ పని చేస్తుంటే చూసి చలం వచ్చి-

"ఏమ్మా! చెల్లెమ్మా, పని చెక చెకా జరిగిపోతోందా?" అని పలకరించాడు శకుంతల్ని.

"ఏం పనో! ఇంకా కలప కొనాలి!" అంది బెంగగా శకుంతల.

"శేషుడిని రాజమండ్రీ వెళ్ళి పట్రమ్మను. వాడు మహాబద్ధకస్తుడు. ఇక్కడేకొంటా నంటాడు ఇక్కడ ధర లెక్కువ" అని సలహా ఇచ్చి శేషగిరి కంట పడకుండా జారుకన్నాడు.

శేషగిరి రాజమండ్రి వెళ్లి కలప తక్కువ ధరకి కొని లారీలో వేసాడు. అదింటికి జేరే సరికి, విశాఖపట్నంలో కొంటేనే చవక అవునేమో అన్న అనుమానం శకుంతలకి కూడా వచ్చే ఖరీదైంది.

క్వారీ నుంచి రాళ్ళు రావడం ఆలస్యం అయింది. సిమెంటులోకి గడ్డ (ఏటి) ఇసుక కొనడం మరో యజ్ఞం అయింది. శేషగిరి పట్టుకు వచ్చిన ఇసుక బాగాలేదని అప్పలకొండ తనే కొన్నాడు. అన్ని వస్తువులు సమకూరాక అప్పలకొండ, తనకి జ్వరం వచ్చిందన్నాడు. ఆ పైన "రాజుగారి పని కొద్ది గుండి పోయిందది పూర్తి సేసుకొనచ్చి మీ పని మొదలెడ్తాను. మొదలెడ్తే డీసిలింజను రైల్లా సెకసకా సివరి దాకా నాగించేస్తాను" అని వాగ్దానం చేసాడు.

అప్పలకొండ వచ్చిన రోజున వానపడింది. వాన పడని పూట "కూలీ ఎదవలు పన్లోకి బకాయిలిత్తేగాని రామన్నారు. ఎడ్వాన్సిత్తే యెంటనే పని మొదలెడ్తాను. ఈ కట్టుడు పన్లో నాకంతా నట్టమేనమ్మా. మానుకో లేక సేత్తున్నాను." అని ఎడ్వాన్సు పుచ్చుకొని ఓ రోజు పని చేసాడు.

ఈ లోపల మరో ఆసామి "మా పని పూర్తి చెయ్యకపోతే నీ మాట దక్కదు" అని అప్పలకొండని బెదిరించి పట్టుకుపోయాడు.

అప్ప్రలాజు "దోరబందాలదాక పని అవనీండి. సిటికెలో మీ పని పూర్తి సేత్తాను" అని చెప్పి అప్పలకొండని ఆ స్థాయికి రానిచ్చి ఆపైన మరో వారానికి అన్నమాట నిలబెట్టు కొని పని మొదలుపెట్టాడు.

మూడు నెలల పాటు ఇంటి నిండా దుమ్ము, సిమెంటు, చిత్రిక పొట్టు - విసుగ్గా తయారైంది. ఓ తెల్లచీర కట్టుకోడానికి కూడా శకుంతలకి టైము లేకపోయింది.

తెలుగు సినిమా ప్రపంచంలోని కథా నాయకులందరు పోటీ పడి తమ చిత్రాల్ని వారానికో దాన్ని జనం మీదకి వదుల్తున్నారు. అవి చాలనట్టు బహు నాయకులున్నవి కూడా వస్తున్నాయి. శకుంతలకి అందులో ఒకటో రెండో తప్ప నెలకి చూడటానికి కుదరడం లేదు.

అప్పలస్వామి కొట్లో చీరలు కూడా రక రకాలవి వస్తున్నాయి. శకుంతల "ఇంటి మీద మేడ వేస్తున్నప్పుడు ప్రతీ నెల రెండు చీరలు కొనాలంటే పడ్తుందా" అని సర్దేసుకొని ఒకటే కొనుక్కుంటోంది.

ఇంత నిర్వాకం చేసినా, మేడమీది గది పూర్తి కాలేదు. బ్యాంకులో డబ్బు తరిగిపోడం మాత్రం చక చకా జరిగిపోతూంది. వీడు వస్తే వాడు రాడు. వాడు వస్తే వీడు రాడు. సిమెంటు దొరికితే రాయి దొరకదు. రాయి దొరికితే ఇనుము దొరకదు. శకుంతలకి అసలు గది పూర్తవుతుందా! అని బెంగ మొదలైంది.

"ఏమే శకుంతలా! ఓ ఆట వేద్దామా?" అని అడిగింది శేషగిరి నాయనమ్మ శాంతమ్మ.

"ఉత్సాహంగా లేదు అమ్మమ్మగారూ" అంది శకుంతల.

"అంత తొందరగా డీలా పడిపోరాదు. మీ మామగారి తండ్రి గొడుగుపేటలో ఇల్లు బాగు చేయిస్తుంటే పని ఒకోసారి మూడేసి నెలలు, నాలుగేసి నెలలు ఆగిపోయేది. నేను ఎప్పుడు ఇల్లా డీలా పడిపోలేదు."

"మీరంతా అంతంత పెద్ద పనులు చేయించారా! నేను ఈ చిన్న గది వేయించ లేక పోతున్నాను. ఈ జన్మలో ఈ పని పూర్తవదు. మొదలు పెట్టి ఆర్నెల్లయింది అప్పుడే."

"అంత నిరాశ, నిస్పృహ పనికిరావే మరీను. ఓ ఆట ఆడి మీ అత్తగారి కాయల్ని చంపి చూడు, మంచి ఉత్సాహం వస్తుంది" అంది శాంతమ్మ ఆశగా.

శకుంతల తనకా ఆశ లేదంది. భగవంతుడిదే భారం అంది. "మా ఆయన కట్టడానికి ఒప్పుకున్నప్పుడే అనుకొన్నాను పూర్తవదని" అంది.

ఇల్లా చాలా విధాలుగా తన దిగులును వ్యక్తపరచింది. శేషగిరి "ఔతుంది శకూ! చూస్తూ వుండు. పంచవర్ష ప్రణాళికలే పూర్తవుతున్నాయి. మేడ మీద గదులు అవవా! అవునుగాని ఈ చలం కనిపించడం లేదేమి ఈ మధ్య? మనింట్లో నువ్వు చేస్తున్న పొదుపులో భాగంగా ఆదివారం పొద్దున్న ఇడ్లీలు చేయడం లేదా?" అని అనునయిస్తూ వచ్చాడు.

3. భయం :

"ఎడ్వాన్సు పుచ్చుకొన్నమేరకు పనిచేయ్యలేదు అప్పలకొండ. ఎగకొట్టడు కదా!"

"ఎకౌంటులో ఇంక మూడు వేలు ఉంది. పనేమో బోలుడుంది. ఏం చేస్తామో ఏమో! మద్ది చెక్కతో కట్టిస్తేపోయేది. రాజమండ్రి నుంచి టేకు తెచ్చారు. అది ఇంతకూ, మంచి టేకో కాదో!"

శకుంతల రక రకాల బెంగలు పెట్టుకోవడం మొదలుపెట్టింది. బెంగలు భయంలోకి దించాయి. రాత్రి కలలు రావటం మొదలు పెట్టాయి. అందులో అప్పలకొండ పెద్ద పెద్ద మీసాలు పెట్టుకొని 'హ్హా హ్హా' అని నవ్వుతూ రావటం మొదలు పెట్టాడు. సిమెంటు బస్తాలన్నీ ఇసక బస్తాలయి పోయినట్టు, డాములు బ్రిడ్జీలు కూలిపోతున్నట్టు, మేడలు వాలిపోతున్నట్టు కలలు వస్తున్నాయని శకుంతల శేషగిరితో చెప్పింది. "చివర్లో కంసుడికి కృష్ణుడు మీద అలాగే కలలు వచ్చేవిట. అంటే పని పూర్తికావస్తోందని అర్థం. మనకి మోక్షం త్వరలోనే ఉంది" అని శేషగిరి ఫ్రాయిడ్ మీద ఒట్టేసి చెప్పాడు.

శాంతమ్మ అప్పన్నకొండకి వస్తానని దండం పెట్టుకోమంది. శారదమ్మ కనక మహాలక్ష్మికి రెండు కొబ్బరికాయలదాకా మొక్కుకో వచ్చని సూచించింది. చలం ఏ మేస్త్రీ ఎవరి దగ్గర ఎంత పుచ్చుకొని ఎగ కొట్టాడో, ఏ ఇల్లు ఎంత వరకు వచ్చి ఎన్ని నెలలు ఆగిపోయిందో కథలుగా చెప్తూ వచ్చాడు.

పెద్ద కూతురు శారద తనకి జామెట్రీ బాక్సు కావాలంది. రెండో కూతురు పద్మ పెయింట్స్ చాలంది. శకుంతల లేవు పొమ్మంది.

"ఇంత కష్టపడి నేను నిర్వాకం చేస్తుంటే ఇంట్లో అందరు అర్థం చేసుకోవటం, సర్దుకోవటం నేర్చుకోండి! మీ నాన్నగారి జామెట్రీ బాక్సు మామ్మగారు అటక మీద దాచారుట. తీసుకొనివాడు."

"అందులో డివైడర్సు లేదు, చూసాను" అంది శారద.

"అమ్మాః పోనీ నీ ఫాబ్రిక్ పెయింట్ ట్యూబ్స్ తీసుకోనా?" అని అడిగింది పద్మ తల్లిని సంతోషపరుద్దామని, కొత్తవి అడగకుండా.

"అవి మళ్ళీ కొనాలంటే బోలుడు డబ్బు తగలెయ్యాలి. అసలే మీ నాన్నాగారి జీతం ఈ కట్టూ ఆ కట్టూ పోను చేతికి నాలుగొందలే వస్తోంది. ఈ సంసారం ఒడ్డునెల్లా పడ్తుందో భగవంతుడికే తెలియాలి. ఈ మేడ మీద గది వెయ్యటం ఈ జన్మకి పూర్తి కాదు!"

"అమ్మా! ఆ గది పూర్తయ్యాక అందులో మేం చదువుకో వచ్చుకదా!" శారద ఉత్సాహంగా అడిగింది.

"పొండి. అది పూర్తయ్యాక రండి. అప్పుడు చెప్తాను" అని శకుంతల కసురు కొంది.

4. నిందారోపణలు :

"నేను మేడమీద గది వేద్దామని అన్నానే అనుకోండి. వద్దు. అది మన వల్ల అయ్యే పని కాదు అని మీరు చెప్పద్దూ!"

"అయినా మీరెంత లోను అడిగితే అంతలోను ఆ ఎకౌంట్సాఫీసరు శాంక్షన్ చెయ్యటం ఎందుకు? జీతం అంతా తెగ్గొయ్యటం ఎందుకు? ఆయన గోలీల గొడవ మీకెందుకు? మరి ఆయనకు కోపం వచ్చిందంటే రాదూ! కోపం వచ్చిన ఎకౌంట్సాఫీసరు జీతం తెగ్గొయ్యక ఊరుకుంటాడా?"

"పిల్లలు జామెంట్రీ బాక్స్, వాటర్ కలర్ బాక్స్ అడగగానే కొనిపెట్టాలా?"

ఈసారి శేషగిరి జవాబు చెప్పాడు, "కొనిపెట్టకపోతే క్లాసులోంచి పంపించేస్తామని వాళ్ల మిస్సులు చీట్లు పంపించారు. నువ్వు ఆ చీటీలు చదవనన్నావుట మరి. నేను చదివి కొన్నాను.'
'

"అల్లాంటి చీట్లు చదవటం మానేస్తే వాళ్లకే చేతులు నొప్పుట్టి వాళ్లే మానేస్తారు రాయడం. అవి కొనమని ఆ స్కూల్లో మిస్సులు అడగ్గానే కొన్నారు కాని నేను అప్పలకొండ సంగతి కనుక్కోండి అంటే కనుక్కొన్నారా? రెండ్రోజుల్లో మేడ గది పూర్తి చెయ్యకపోతే డొక్క చించి డోలుకడ్తానన్నారా? అయినా మీకు దొరకక దొరక్క ఆ అప్పలకొండే దొరికాడా?"

"నాకు దొరికాడా! నేను అతన్ని పన్లో పెట్టానా! నువ్వూ.... మీ అన్నయ్య చలపతీ..."

"ఇంక మాట్లాడకండి. ఇన్ని ఇబ్బందులకీ మీరే కారణం. శుభ్రమైన చీర కట్టుకొని, అందంగా తయారై ఆర్నెల్లయింది. పట్టుచీర కొనుక్కొని పది నెలలయింది. తెలుగు సినిమా చూసి పన్నెండో పధ్నాలుగో రోజులు అయింది. ఇన్ని త్యాగాలు నేను చేసినా ఏం లాభం! మీకు చీమ కుట్టినట్టయినా లేదు."

"పోన్లే కాని అగ్గిపెట్టె ఎక్కడ పెట్టావు?"

"సిగరెట్టు తగలెయ్యటానికేనా? సిగరెట్లు తాగి రూపాయలకి రూపాయలు తగలేస్తున్నారు. నేను ఎంత పొదుపు చేస్తే మాత్రం ఏం లాభం! వెధవ అలవాట్లూ మీరూనూ. ఎవరు నేర్పారో ఏమో కాని, మీ అంత ఉద్యోగస్తుడే కదా అన్నయ్యగారు ఆయనెందుకు కాల్చడు? మీ రెందుకు కాలుస్తారు?"

"నాగేశ్వర్రావులా నేను సిగరెట్లు కాలిస్తే బావుంటుందని నువ్వు నా వెంటబడ్డావు కనక. అల్లా కాలుస్తే చేతులు విరగ్గొడ్తానని వాడి పెళ్లాం ప్రతిజ్ఞ పట్టింది కనక."

"సంతోషించాను."

"ఎన్నాళ్ల కెన్నాళ్లకు! అదే నాకు టెన్ థవుజెండ్స్."

"నా ఖర్మ! మనిద్దరిని ముడిపెట్టిన బ్రహ్మదేవుడిది తప్పు."

5. అమాయకుల శిక్షణ :

శేషగిరి చేత శకుంతల సిగరెట్టులు మాన్పించేసింది. పిల్లలకి కాడ్బరీలు, అయిస్ క్రీములు కొనడం మానేసింది. అయినా రెండు కొసలు కలవలేదు. పనిమనిషిని మాన్పించి తనే పని చేసుకోడం మొదలు పెట్టింది. ఆ పైన ఆ శ్రమకి ఇంట్లో అందరి మీద కస్సుబుస్సు మనడం మొదలు పెట్టింది. "వద్దమ్మా శకుంతలా! మీ మామగారు సర్దుతారు ఏమైన డబ్బు కావాలంటే" అంది అత్తగారు శారదమ్మ.

"ఈ గది నా నిర్వాకంతోనే పూర్తి కావాలి" అంది శకుంతల ధృఢ నిశ్చయంతో.

"నా నేటి సేసానని నన్ను మాన్పించినావు" అని అడిగింది పనిమనిషి.

"వచ్చేనెలనుంచి పన్లోకి వద్దూగాని" అని శాంతమ్మ ఆ మనిషి చేతిలో పది రూపాయలు పెట్టింది.

"ఇన్ని గొడవలు మీవల్లే" అని శకుంతల శేషగిరిని దూరంగా ఉంచేసింది.

౬. అపాత్రి భూషణ :

తలపెట్టినపని పూర్తవకుండా పోదు కదా! ఒక రోజున పూర్తయింది. పురోహితుడు వెంకట్రావు వచ్చి పూజ చేయించి మరో పంచెల చాపు పట్టుకు వెళ్ళాడు.

"సాధించావు చెల్లెమ్మా!" అంటూ వచ్చాడు చలం.

"మీ మనసు మంచిది అన్నయ్యగారు. మీరు మంచి మనసుతో మేడ మీద గది వేసుకో మన్నారు. మా మనసులో ఆ ఉద్దేశం కలిగించారు."

"ఒరేయి శేషుడూ! నేచెప్తే విన్నావురా! నా మనసు మంచిదిరా, ఎప్పుడూ నీ మంచి కోరుతూ ఉంటుంది."

"ఏడవలేక పోతుంది"

"దానికి తీరుబడి లేదు"

"రేపు ఆదివారం తీరుబడి చేసుకో!"

"ఏమిటి చెల్లెమ్మా! వీడు రేపు ఆదివారం తీరుబడి చేసుకో అంటాడు? ఇడ్లీలుగాని చేస్తున్నావా? ఇవాళ మీ వదిన ఊర్నించి వస్తోంది. రాగానే రేప్పొద్దున్నకి..."

'మీ యింట్లో ఏమీ పెట్టుకోకండి. రెప్పొద్దున్న ఇడ్లీలు వేస్తున్నాం. మీరు, వదినా రండి" అంది శకుంతల మంచి మనసుతో.

"ఎందుకు నీకు శ్రమ!" చలపతి మాట వరుసకి అన్నాడు.

"మానెయ్యి పోనీ" అన్నాడు శేషగిరి.

"ఆయనకి మనం ఋణపడి ఉన్నాం! ఆయన సాయం లేకుండా మనం ఈ గది కట్టగలిగే వాళ్ళమా?"

"ఏమిటట? వీడు చేసిన బోడి సాయం!" శేషగిరికి వళ్లుమండి అడిగాడు. ఎవరు జవాబు చెప్పలేదు.

- *ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రిక, '80*

★